

EN ANDERLEDES JUL

Soldaterne på Vestvolden

Har du nogen sinde oplevet en juleaften, som du ved, at du aldrig nogen sinde kommer til at glemme? En juleaften, der var så mærkelig eller anderledes, at du husker hver eneste lille detalje, som var det i går - også selvom det måske er længe siden? Sådant en juleaften handler denne her historie om. Dengang din bedstefar var dreng... Nej, det må være endnu længere tid siden: Dengang din tipoldefar var en lille dreng. Det er næsten 100 år siden. Dengang stod der en tidlig morgen en ung mand og kiggede ud over det snedækkede landskab på Københavns Vestvold.

Lasse hed han, og i virkeligheden var han ikke meget mere end en stor dreng, der for ganske kort tid siden havde boet hjemme hos sin far og mor. Men du ville nok synes, at han var voksen, for han var både høj og muskuløs at se på. Nu var han soldat og boede ikke længere sammen med sin far og mor, men sammen med en masse andre soldater på en befæstning lidt uden for København. Han skulle forsvare hovedstaden, havde han fået at vide, og derfor havde han både uniform og gevær. Og derfor stod han denne tidlige morgen og holdt vagt, mens han trampede i sneen med sine store støvler for at holde varmen. Lasse prøvede så godt han kunne at være en rigtig voksen og en god soldat. Men han var slet ikke vant til at være væk

hjemmefra, og inderst inde savnede han sin mor og far. Især denne tidlige morgen savnede han dem, for han stod og

tænkte på julen, som var på vej.

Julen var altid så hyggelig derhjemme på gården. Hans mor plejede at koge klejner og bage vaniljekranse, så hele huset duftede. Og hans far hængte korn-neg ud til fuglene og stillede grød over på høloftet til nissen. Og når sneen dalede ned, som den gjorde nu i år, så spændte de kanen for og satte små bjælder på, som ringlede, når man kørte.

Lasse sukkede. Det ville blive en meget anderledes jul i år. Der var koldt og mørkt, der hvor soldaterne boede, og der blev hverken kogt klejner eller kørt med kane. Alle længtes hjem i julen, og selvom de fyrede godt i brændeovnen og fik god, saltet flæsk til de gule ærter, så var det alligevel svært at holde humøret oppe.

Mens Lasse sådan stod og tænkte på julen og så solen stå op over de snedækkede marker, fik han pludselig et glimt af noget rødt mellem buskene på den anden side af volden. Han stod helt stille og stirrede hen mod det sted, hvor han havde set det. Han havde af og til på afstand set en lille dreng med en rød hue komme gående hen over marken. Kunne det være ham igen? Lidt efter bevægede det røde sig igen, og ganske rigtigt. Dér kom drengen gående med en kurv over armen og en lille, spinkel hund ved sin side.

Lasse fulgte ham med blikket. Hvad lavede sådan et lille barn mon alene her ved Vestvolden så tidligt om morgenen? Så kneb han øjnene sammen og stirrede længe på hunden, der

gik ved siden af drengen.

Det var jo slet ikke en hund! Det var en ræv! Men den kom gående sammen med drengen, som om den var tam, og de to var de bedste venner.

Lasse gned sine øjne lidt og rystede på hovedet. Han måtte være træt oven på sin lange nattevagt. Måske stod han bare og drømte. Han kiggede igen, men nu var der ikke længere noget at se. Alligevel syntes han, at den lille dreng med den røde hue og ræven havde virket alt for livagtige til at være en drøm.

Senere den dag kom Lasses nye ven, Niels, tilbage fra orlov. De to var lige gamle og var blevet indkaldt til tjeneste samtidig, og de var hurtigt blevet gode venner. Men de seneste dage havde Niels været hjemme på besøg hos sin familie i Jylland, fordi hans kone netop havde født en lille pige. Lasse havde været helt bange for, om Niels mon kunne komme tilbage igen, nu hvor der var faldet sne. Det var pludselig blevet svært at rejse. Men nu var han her altså, og han havde småkager med hjemmefra.

- Værsgo, sagde Niels glad og gav Lasse et kræmmerhus fyldt med pebernødder. - De er til dig.

Lasse smagte på pebernødderne. Åh, de smagte af jul. Når han lukkede øjnene, kunne han næsten forestille sig, at han sad derhjemme og lyttede til en julehistorie, mens ilden knitrede varmt og dejligt i kakkelovnen.

- Tak, sagde han. Han ville ønske, at han havde noget at give Niels til gengæld. Men han havde ingenting. Det eneste, han havde med hjemmefra, var en skjorte og to par sokker.

- Du, Niels, spurgte han senere, da de to sad overfor hinanden i soldaterbarakken og pustede på deres varme suppe.

- Har du egentlig nogen sinde set en lille dreng gå rundt helt alene på marken udenfor volden?

Niels kiggede på ham.

- Hvordan ser han ud? spurgte han.

Lasse så ned i sin suppe.

- Jaeh, altså, han har sådan en rød, lidt spids hue på, sagde han så.

- EN NISSE? spurgte Niels og spærrede øjnene op. - Har du set en nisse??

- Shhh, sagde Lasse og så sig omkring.

Han ville jo ikke have, at folk skulle tro, han var blevet tosset.

- Nej, det er ikke en nisse. Det er bare sådan en lidt mærkelig dreng, som nogen gange går rundt helt alene derude. Jeg tænkte bare på, om du også har set ham.

Niels rystede på hovedet og grinede lidt.

- Jeg kan ikke se nisser, sagde han og blinkede til Lasse. - Det er det ikke alle, der kan.

Efter det spurgte Lasse ikke flere, om de havde set den mærkelige lille dreng. Han ville ikke risikere at blive helt til grin. Men han tænkte meget på drengen og på den måde, han var kommet gående på med ræven ved sin side.

Og allerede dagen efter så han ham igen.

Lasse var gået udenfor, fordi han trængte til at være lidt alene, og fordi solen skinnede så smukt ned på sneen og fik hele landskabet til at lyse og glitre. Han gik i sine egne tanker, imens han spiste et par af de gode pebernødder, Niels havde givet ham.

Pludselig så han op og fik øje på den lille, røde hue lidt derfra. Denne gang var drengen med huen oppe på volden. Hvordan i alverden var han sluppet forbi militærvagterne på broen? Var han gået over den tynde is på voldgraven?

Lasse gik hen imod ham, fast besluttet på at sige til ham, at det var farligt at gå på isen, når den var så tynd - og at han i øvrigt slet ikke måtte rende rundt og lege på volden.

Men da drengen pludselig vendte sig om og så på ham, standsede han.

Han stod helt stille og bare stirrede.

Han kunne næsten ikke tro sine egne øjne: Det var simpelthen den grimteste dreng, han nogen sinde havde set! Hans ansigt var lille og rynket, og hans øjne var runde og stikkende. Så rejste drengen sig op og begyndte langsomt at gå hen imod ham.

Lasse holdt vejret.

Da drengen var helt henne ved Lasse, rakte han uden et ord hånden frem. Lasse stirrede på den lille hånd. Den var rød og rynket og lignede overhovedet ikke en barnehånd. Han gøs. Så gik det op for ham, at den lille fyr bad om en pebernød. Med rystende hænder tog han en tre-fire pebernødder og lagde dem ned i den fremstrakte hånd. Og drengen med den røde hue stak hurtigt pebernødderne til sig. Så tog han en blank kastanje op af lommen og rakte den til Lasse. Derefter vendte han sig om og forsvandt med hurtige bevægelser ned over skråningen.

Lasse stod længe og stirrede på det sted, hvor drengen var forsvundet. Så stirrede han på den blanke kastanje i sin hånd.

Uden at vide hvorfor puttede han den ned i sin frakkelomme.

Hvis det var en drøm, det her, så var det den mest livagtige drøm, han nogen sinde havde haft. Han måtte hellere lade være med at nævne det for nogen.

Juleaften kom, sådan som den jo gør hvert eneste år, uanset hvor langsomt man synes det går. Sneen føg omkring bygningerne, og det blålige tusmørke sænkede sig allerede midt på eftermiddagen. Lasse måtte slå kraven på sin frakke godt op omkring sig, da han i al hemmelighed gik ud for at sætte en skål grød til en nisse. Det var noget værre tosseri, det vidste han godt. Men det var alligevel en tradition. Pustet fra hans ånde stod som en hvid sky omkring ham i kulden, og snefnuggene

prikkede ham i ansigtet. Han stampede i sneen og så sig omkring. Hvor skulle han overhovedet stille den skål?

Han følte sig pludselig meget tåbelig med sin grødsål der midt i den bidende snestorm. Hans mave trak sig sammen af hjemve. Så tog et kraftigt vindstød fat i hans kasket, og han måtte stille grødsålen fra sig for at løbe efter kasketten og fange den igen. Da han kom tilbage, var skålen væk. Han gik flere gange frem og tilbage på det sted, hvor han havde stået, men han fandt den ikke.

Var det mon muligt, at... Nej, det hele var jo bare en hyggelig tradition, som han havde haft lyst til at følge, også selvom han ikke kunne holde jul derhjemme i år.

Han rystede på hovedet og vendte sig om for at gå ind. Men i det samme mærkede han noget underligt tungt i sin store frakkelomme. Noget, der ikke havde været der før. Han stak hånden i lommen - og havde nær fået et chok.

For hele hans lomme bugnede af nødder og rosiner og tørrede dadler. Han løftede en håndfuld op og holdt det lidt hen i lyset fra en lampe for at være helt sikker. Så tog han forsigtigt en daddel og puttede den i munden. Den smagte af jul.

Han stod helt stille, mens han spiste den. Så ventede han lidt.

Der skete ingenting. Den var altså ikke forhekset eller noget.

Hvad havde han regnet med? At han ville blive til en nisse?

Han smilede lidt for sig selv. Så rystede han på hovedet og skyndte sig ind til de andre.

Inden for i kaponieren havde de sat petroleumslamper på bordene. Lyset lagde sig som et varmt skær over soldaternes ansigter. Der begyndte at dufte af flæskesteg. En fyr, der hed Erik, havde fundet en violin frem og stemte nu i med en julemelodi.

- Er der nogen, der vil have lidt julegodter? spurgte Lasse glad

og lagde nogle håndfulde nødder og rosiner og dadler på bordet.
Mændene tog begejstrede for sig, og et par stykker gav sig til at
klappe i hænderne.

Niels så forbavset på ham.

- Hvor fik du det fra? spurgte han.

- Fra nissen! grinede Lasse. - Her, det er til dig!

Han tog en stor håndfuld af godterne og gav dem til sin ven.

- Glædelig jul!

Så satte han sig ned og lyttede til musikken.

Selvfølgelig savnede han sin mor og far. Men han var sikker på,
at han ville huske netop denne juleaften hele resten af sit liv.

Og det gjorde han også.

Af Anne Sofie Hammer